

Protocol
Grensoverschrijdend
gedrag: seksuele
intimidatie, agressie en
geweld

Elde College

2022

Inhoud

Inleiding.....	3
Uitgangspunten	3
Grensoverschrijdend gedrag.....	4
Procedure bij incidenten	6

Inleiding¹

Het protocol grensoverschrijdend gedrag maakt deel uit van het schoolveiligheidsbeleid. Het levert een bijdrage aan een veilig schoolklimaat voor zowel leerlingen als medewerkers. Dit document geeft duidelijkheid over wat te verstaan onder grensoverschrijdend gedrag en hoe te handelen.

Het Elde College wil dit gedrag zoveel mogelijk voorkomen en daarnaast nadrukkelijk uiten dat dit type gedrag niet getolereerd wordt. Uitgangspunt is een veilige leer- en werkomgeving voor iedereen op school. Deze regeling helpt bij het creëren en bewaken van bepaalde normen en waarden die hieraan bijdragen. Onder grensoverschrijdend gedrag valt gedrag dat te typeren valt als (het dreigen met) agressie en geweld (verbaal en fysiek), (seksuele) intimidatie, discriminatie, radicalisering, pesten, diefstal, vernieling, vuurwerkbezit, wapenbezit. De overheid verplicht scholen maatregelen te nemen om seksuele intimidatie, agressie en geweld in de schoolsituatie te voorkomen en te bestrijden. Volgens artikel 3 van de Arbowet is de werkgever (schoolbestuurder) tevens verplicht om werknemers te beschermen tegen seksuele intimidatie en de nadelige gevolgen daarvan.

Het is evident dat het creëren en bewaken van bepaalde normen en waarden past in het streven naar een goed en vertrouwd onderwijsklimaat voor leerlingen en personeel. Hiertoe behoren ook de omgangsvormen tussen leerlingen en personeelsleden.

Deze regeling kan daarbij een belangrijke rol spelen, samen met het functioneren van vertrouwenspersonen en een klachtencommissie.

Uitgangspunten

- Van het personeel wordt verwacht dat zij zich correct en professioneel opstellen. Het personeel, leerlingen en ouders onthouden zich van grof, beledigend, kwetsend, intimiderend, discriminerend en seksistisch taalgebruik, grappen en gedragingen, die door anderen als zodanig kunnen worden ervaren. Het personeel ziet erop toe dat dergelijke gedragingen niet voorkomen tussen leerlingen of personeelsleden onderling. De medewerkers zijn zich bewust van een eigen professionele houding in het omgaan met grensoverschrijdend gedrag.
- Het personeel zorgt dat binnen de school geen grensoverschrijdende affiches, tekeningen, artikelen in bladen (o.a. schoolkrant), e-mail, sociale media e.d. worden gebruikt of opgehangen die kwetsend kunnen zijn voor een bepaalde groep of individu. Dit geldt ook voor de leermiddelen.
- Indien sprake is van een één-op-één contact tussen leerling en medewerker, probeert de medewerker het contactmoment zo te organiseren dat het zichtbaar is voor anderen door bijvoorbeeld de lokaaldeur open te laten staan.
- Leerlingen worden nooit bij een medewerker thuis uitgenodigd.

---

¹ Tekstueel deels ontleend aan het veiligheidsplan van het Christiaan Huygens College

- Fysieke contacten tussen medewerkers en leerlingen zijn niet uit te sluiten. Soms zijn ze noodzakelijk. Fysieke contacten en aanrakingen dienen minimaal aan twee van drie criteria te voldoen:
- subjectief criterium: de betrokken leerling gaat impliciet akkoord met de contactmomenten;
- objectief criterium: het is voor de omgeving duidelijk dat de fysieke contacten maatschappelijk acceptabel zijn;
- functioneel criterium: de contactmomenten maken onderdeel uit van een goede functie-uitoefening.
- Er zijn gescheiden ruimtes voor jongens en meisjes bij het aan-, uit- en omkleden. De docent betreedt de kleedruimte uitsluitend na een duidelijk vooraf gegeven teken.
- Op school worden leerlingen niet geholpen bij het aan- en uitkleden.
- Jongens en meisjes maken gebruik van gescheiden douches.
- Noodzakelijke hulpverlening wordt direct geboden. De hulpverlener vraagt indien mogelijk hulp van een collega.
- Bij buitenschoolse activiteiten gelden dezelfde gedragsregels als in de schoolsituatie.

Grensoverschrijdend gedrag

Seksueel grensoverschrijdend gedrag

Dit betreft al het gedrag en/of toenaderingen die seksueel van aard zijn en de grenzen van het slachtoffer overschrijden. Dit hoeft niet fysiek te zijn. Essentieel voor ongewenste intimiteiten is dat het gedrag betreft dat gekenmerkt wordt door eenzijdigheid, ongewenstheid of dwang. Bij seksueel geweld legt de ander met geweld of dwang een seksuele daad of praktijk op, zonder toestemming.

Het betreft ook voorvallen waarbij een personeelslid of leerling psychisch of fysiek wordt lastig gevallen, bedreigd of aangevallen, onder omstandigheden die rechtstreeks verband houden met het verrichten van de arbeid dan wel het schoolbezoek.

Pesten

M.b.t. pesten heeft de school een apart Protocol Pesten dat te vinden is op de website.

Agressie en geweld

- dreigende situaties te her- en onderkennen;
- agressieve leerlingen te separeren;
- agressieve momenten middels afleiding te doorbreken;
- te praten met betreffende leerlingen om het onderliggende conflict duidelijk te krijgen en op te lossen;
- lichamelijk ingrijpen* als er gevaar voor de leerling, een ander of jezelf ontstaat;
- leerlingen die fysiek geweld hebben gepleegd, worden door de directie geschorst. Zie hiervoor het protocol schorsing en verwijdering op de website.

*Lichamelijk ingrijpen door personeel richting leerling

Fysieke correcties van leerlingen door medewerkers zijn geaccepteerd indien dit kan leiden tot bijvoorbeeld de-escalatie of het uit elkaar halen van vechtende leerlingen. Niemand wil dat een volwassene blijft toekijken wanneer leerlingen elkaar letsel toebrengen of dreigen dat te doen.

Fysieke correcties of geweld *als straf* door een medewerker wordt niet getolereerd. Mocht het toch voorkomen, dan deelt de medewerker dit onmiddellijk mee aan de directie. De directie tracht te bemiddelen tussen de betrokken partijen. Verder neemt de directie zo snel mogelijk contact op met de ouders om het gebeurde te melden en uit te leggen. Als de ouders van de leerling een klacht indienen bij de directie, wordt een gesprek geregeld tussen de ouders en de directie. De directie houdt van elk voorval een dossier bij.

Ondanks het feit dat valt uit te leggen dat er sprake was van een emotionele reactie, houden ouders het recht aangifte te doen bij de politie en gebruik te maken van de officiële klachtenprocedure conform de klachtenregeling.

Geweld door leerlingen

Geweld door leerlingen wordt niet geaccepteerd. Verbaal, fysiek geweld of daarmee dreigen moet voorkomen worden. Medewerkers worden geacht signalen die duiden op sluimerende onrust, die kan leiden tot geweld te bespreken met de directie zodat tijdig ingegrepen kan worden bij een dreigende situatie.

Binnen de school is een cultuur dat leerlingen, die zich niet prettig voelen bij een sfeer die duidt op dreigende situaties, daar ongehinderd bij hun docent, mentor, leerlingbegeleider, teamleider terecht kunnen en in vertrouwen zich kunnen uitspreken.

Discriminatie en radicalisering

Discriminatie kan op verschillende zaken betrekking hebben. Te denken valt aan: huidskleur, levensovertuiging, seksuele voorkeur, volksgewoonten zoals kleding en voedsel, op grond van ziekten. Wij leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen uit onze samenleving hun eigen cultuur hebben. De schoolbevolking is een afspiegeling hiervan en dit wordt binnen het onderwijs als een verrijking ervaren. Het vraagt extra aandacht/alertheid om tot een goed (pedagogisch) klimaat voor alle leerlingen te komen. Het Elde College heeft nadrukkelijk aandacht in het onderwijs voor tolerantie en respect in het kader van goed burgerschap.

Radicalisering is het proces waarbij een persoon of groep in toenemende mate opvattingen ontwikkelt die op gespannen voet staan met, of zelfs haaks staan op, de democratische rechtsorde.

Bij discriminatie en radicalisering door vrijwilligers, stagiaires en personeel wordt het personeelslid door de directie uitgenodigd voor een gesprek. Bij het herhaaldelijk overtreden van de gedragsregels wordt melding gedaan bij het bestuur, dat vervolgens bepaalt of, en zo ja welke, disciplinaire maatregelen worden genomen.

Bij discriminatie en radicalisering door leerlingen en/of ouders worden deze door de directie uitgenodigd voor een gesprek. Bij herhaaldelijk overtreden van de gedragsregels wordt melding gedaan bij het bestuur, dat vervolgens bepaalt of, en zo ja welke, maatregelen er worden genomen. In het uiterste geval kan hierbij gedacht worden aan schorsing of verwijdering/ontzegging van betrokkene tot de school en het schoolterrein.

Procedure bij incidenten

Melding van het incident

- Om melding te doen van seksuele intimidatie, agressie of geweld kunnen leerlingen en/of ouders zich richten tot de vertrouwenspersoon. Zie hiervoor de contactgegevens in de inleiding van het schoolveiligheidsplan.
- De school heeft een meldplicht bij het vermoeden van seksueel misbruik of aanranding bij de vertrouwensinspecteur van de Onderwijsinspectie. Deze beslist of de school aangifte moet doen.
- Er bestaat een afzonderlijke regeling voor klachten met betrekking tot seksuele intimidatie, agressie, geweld en discriminatie. Deze klachtenprocedure verschilt van de procedure met betrekking tot andere klachten. Zie hiervoor de klachtenprocedure op de website.

Afhandeling van het incident

Voor de afhandeling van ernstige incidenten is een aantal zaken vastgelegd:

- de directie wordt onmiddellijk geïnformeerd en start een onderzoek;
- er wordt direct hulp en zorg verleend na de gebeurtenis;
- voor de opvang van nazorg van het slachtoffer wordt een persoon verantwoordelijk gesteld;

Indien leerlingen zich schuldig maken aan deze vorm van grensoverschrijdend gedrag is op hen het Protocol Schorsing en Verwijdering van toepassing.

Indien medewerkers zich schuldig maken aan deze vorm van grensoverschrijdend gedrag, dan is dit voor het bevoegd gezag reden rechtspositionele maatregelen te nemen conform de cao-VO.